

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 64/00

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu predbežne prerokoval podnet Ing. F. H., B., na začatie konania pre porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 14 C 123/92 a postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 14 C 121/92 a takto

r o z h o d o l :

1. Podnet Ing. F. H. v časti namietajúcej porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom súdov v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 123/92 a v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 121/92 **p r i j í m a** na konanie.

2. Vo zvyšnej časti podnet **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo dňa 5. mája 2000 doručené podanie Ing. F. H. (ďalej len „navrhovateľ“), označené ako „Sťažnosť proti rozhodnutiu Krajského súdu, prieťahy v súdnom konaní a porušenie

ľudských práv“, v ktorom žiadal „o pomoc proti rozhodnutiu slovenského súdu v súdnom spore o zrušení kúpnej zmluvy a jeho priet’ahy v konaní“. Porušenie svojich práv vidí v tom, že Krajský súd v Bratislave dňa 22. júna 1999 po ôsmich rokoch konania zrušil kúpnu zmluvu, ktorou 8. apríla 1991 nadobudol nehnuteľnosti – rodinný dom a záhradu v kat. území Prievoz v Bratislave.

Keďže podanie neobsahovalo náležitosti požadované ustanovením § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení platnom v čase podania návrhu (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd navrhovateľa vyzval listom zo dňa 23. mája 2000, aby svoje podanie doplnil, najmä aby uviedol, ktoré jeho ústavné právo, kto a akým spôsobom porušil, v akom konaní, kedy k porušeniu došlo a akého rozhodnutia ústavného súdu sa na tomto základe domáha.

Dňa 12. augusta 2000 navrhovateľ svoje podanie doplnil s tým, že za porušovateľa jeho práv označil Okresný súd Bratislava II, a to v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/92 a Krajský súd v Bratislave v súvisiacom konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 168/99. V týchto konaniach namietal porušenie čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy.

Porušenie čl. 20 bližšie nešpecifikoval, z obsahu podania však vyplynulo, že porušenie práva vlastníť majetok vidí predovšetkým v tom, že Okresný súd Bratislava II svojím rozhodnutím zo dňa 2. októbra 1998 v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/92 zrušil kúpnu zmluvu riadne zaregistrovanú bývalým štátnym notárstvom, ktorou získal 9/10-ín domu a záhrady v kat. území Prievoz v Bratislave.

Navrhovateľ namietal aj priet’ahy v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 123/92 a v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 168/99 na Krajskom súde v Bratislave a namietal tiež priet’ahy v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 14 C 121/92.

V ďalšom doplnení svojho podania zo dňa 29. augusta 2000 vymedzil aj časové úseky, v ktorých malo dôjsť k preťahom v uvedených konaniach. Na preťahy v konaniach vedených pod sp. zn. 14 C 123/92 na Okresnom súde Bratislava II a pod sp. zn. 15 Co 168/99 na Krajskom súde v Bratislave podal sťažnosti, ktorých kópie pripojil k svojmu podaniu.

V návrhu petitu žiadal, aby ústavný súd: „zrušil rozsudok Okresného súdu v Bratislave II a rozsudok Krajského súdu v Bratislave a prikázal nehnuteľnosť – parcela č. 721/50 – dom a dvor vo výmere 442 m², podľa EN parcela č. 721/322-záhrada vo výmere 642 m², podľa EN parcela č. 1876 do môjho vlastníctva v čiaske 19/20 a zahraničnej spoluvlastníčke v čiaske 1/20 podielu“.

II.

Ústavný súd môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv (čl. 130 ods. 3 ústavy). Ustanovenie § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktoré sa týka návrhu na začatie konania, platí aj pre podanie podnetu (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ak ústavný súd navrhovateľa na takéto vady návrhu upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak návrh nebol odmietnutý, je prijatý na ďalšie konanie.

Ústavný súd podnet navrhovateľa pri jeho predbežnom prerokovaní posudzoval vcelku.

1a) Navrhovateľ vo svojich podaniach uviedol, že v januári 1991 (v skutočnosti zmluva bola podpísaná účastníkmi zmluvy 8. apríla 1991) v dobrej viere zakúpil 9/10-ín nehnuteľností, rodinného domu so záhradou, ktoré ležia v kat. území Prievoz v Bratislave.

V konaní o zrušenie podielového spoluvlastníctva vedenom na bývalom Obvodnom súde Bratislava 2 pod sp. zn. 10 C 25/92 získal do svojho vlastníctva aj zvyšnú 1/10-inu spoluvlastníckeho podielu na uvedených nehnuteľnostiach, a tak sa stal ich výlučným vlastníkom. Keďže konanie sp. zn. 10 C 25/92 na Obvodnom súde Bratislava 2 bolo vedené proti odporcom na neznámom mieste, v zmysle rozsudku Obvodného súdu Bratislava 2 sp. zn. 10 C 25/92 zo dňa 10. februára 1992 navrhovateľ protihodnotu 1/10-iny spoluvlastníckeho podielu predmetných nehnuteľností vo výške 84.235,- Kčs uložil do notárskeho depozitu a potom už ako vlastník celej nehnuteľnosti začal investovať do svojej nehnuteľnosti. Predovšetkým zrekonštruoval dom a na základe stavebného povolenia z roku 1992 vybudoval na nehnuteľnosti dvojgaráž.

Medzitým sa objavili v zahraničí dedičky po odporcoch na neznámom mieste, proti ktorým sa viedlo konanie na Obvodnom súde Bratislava 2 pod sp. zn. 10 C 25/92, ktoré podali na Obvodnom súde Bratislava 2 žalobu o určenie neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 8. apríla 1991 a taktiež návrh na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 10 C 25/92 na Obvodnom súde Bratislava 2. Navrhovateľ ich však vyhľadal v Rakúsku a oznámil im, že protihodnota ich právneho predchodcu je v notárskom depozite. Dve dedičky žijúce v Rakúsku si v júli 1992 aj prevzali z notárskeho depozitu 1/20-inu finančného podielu a svoj návrh na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 8. apríla 1991 a návrh na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 10 C 25/92 na bývalom Obvodnom súde Bratislava 2 zobrali späť.

Zostal však ešte podiel – 1/20-ina po odporcovi na neznámom mieste v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 25/92 na Obvodnom súde Bratislava 2, ohľadom ktorého vyšlo najavo, že tiež žije dedička v Anglicku (vo Veľkej Británii), ktorá už nesúhlasila iba s prevzatím protihodnoty spoluvlastníckeho podielu jej právnej predchodkyne, ktorá bola uložená v notárskom depozite, ale prostredníctvom svojho právneho zástupcu trvala na podstatne vyššej finančnej čiastke za 1/20-inový spoluvlastnícky podiel na predmetných nehnuteľnostiach. Vzhľadom na to, že k dohode nedošlo, dedička po nebohej E. W., ktorá v konaní sp. zn. 10 C 25/92 bola označená ako odporkyňa na neznámom mieste – M. M. R sa dňa 3. júla 1992 obrátila na Obvodný súd Bratislava 2 so žalobou o určenie neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 8. apríla 1991 a v ten istý deň podala na Obvodnom súde Bratislava 2 návrh na obnovu konania sp. zn. 10 C 25/92.

Žaloba o neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 8. apríla 1991 bola vedená na Obvodnom súde Bratislava 2, neskôr na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 123/92. Okresný súd Bratislava II svojím rozsudkom zo dňa 2. októbra 1998 č. k. 14 C 123/92-112 určil neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 8. apríla 1991. Krajský súd v Bratislave svojím rozsudkom zo dňa 22. júna 1999 č. k. 15 Co 168/99-121 uvedený rozsudok potvrdil.

Navrhovateľ je toho presvedčenia, že rozsudkami Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 14 C 123/92 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co 168/99-121 bolo porušené jeho ústavné právo na vlastníctvo zaručené v čl. 20 ústavy, a preto navrhuje, aby ústavný súd tieto rozsudky zrušil a nehnuteľnosti ležiace v kat. území Prievoz v Bratislave označené ako parcela č. 721/50 – dom a dvor vo výmere 442 m², podľa EN parcela č. 721/322 – záhrada vo výmere 642 m², podľa EN parcela č. 1876 prikázal do vlastníctva navrhovateľa v čiastke 19/20-ín a zahraničnej spoluvlastníčke v čiastke 1/20-inu podielu.

V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje Najvyšší súd Slovenskej republiky (mutatis mutandis I. ÚS 42/00). Ústavný súd preto nepreskúmava námietky porušenia tých práv, ktoré sa fyzickým a právnickým osobám ustanovujú právnymi predpismi občianskeho hmotného práva, ak namietané porušenie práva nemôže znamenať porušenie základného práva alebo slobody zaručených Ústavou Slovenskej republiky alebo medzinárodnou zmluvou podľa čl. 11 ústavy (napr. II. ÚS 58/98).

Teda, podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd z dôvodu svojej nepríslušnosti zásadne nie je oprávnený v konaní o podnete fyzickej osoby určiť, ktorý hmotnoprávny predpis má tvoriť základ pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, akým spôsobom ho mal súd vykladať a uplatňovať, ako ani zrušiť či potvrdiť rozhodnutia všeobecných súdov (pozri napr. II. ÚS 8/00).

Navrhovateľ žiadal zrušenie rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 14 C 123/92 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co 168/99-121, ako aj prikázanie nehnuteľností do jeho spoluvlastníctva. Nakoľko však pre takéto konanie nie je daná príslušnosť ústavného súdu, bolo potrebné podnet navrhovateľa v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1b) Navrhovateľ vo svojich podaniach uviedol aj to, že postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/92 v spojení s konaním Krajského súdu v Bratislave vedeným pod sp. zn. 15 Co 168/99 došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“.

Navrhovateľ označil aj časové úseky, kedy mal byť súd v predmetnej veci nečinný, teda kedy malo dôjsť k priesťahom v konaní. Podľa neho od 28. januára 1993 do 3. februára 1994 sa vo veci 12 mesiacov nekonalo, potom od 23. júna 1994 do 5. marca 1996 mal byť súd nečinný 18 mesiacov a od 5. marca 1996 do 3. apríla 1998 uplynulo nečinnosťou súdu podľa navrhovateľa 24 mesiacov.

Navrhovateľ v súvislosti s tvrdenými priesťahmi vyčerpал ešte pred začatím konania pred ústavným súdom aj prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“), tým, že dňa 26. marca 1999 podal sťažnosť na priesťahy v konaní na Okresnom súde Bratislava II, ako aj dňa 4. mája 1999 na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky. Predseda Okresného súdu Bratislava II, ale ani Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vo svojich odpovediach na jeho sťažnosti nezaujali jednoznačné stanovisko. Fotokópie sťažností navrhovateľ pripojil k svojim podaniam.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že podnet navrhovateľa po formálnej, ako aj po obsahovej stránke spĺňa zákonom stanovené podmienky, a preto v tejto časti ústavný súd podnet podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie.

2. Navrhovateľ vo svojom podnete uviedol, že aj postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vo veci návrhu na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 14 C 121/92 dochádza k priesťahom v konaní. Okresný súd Bratislava II totiž svojím uznesením č. k. 14 C 121/92-58 zo dňa 18. januára 2000 povolil obnovu konania v predmetnej veci, avšak uznesením Okresného súdu Bratislava II bolo toto konanie prerušené dňa 3. februára 1994 až do ukončenia súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 123/92. Podľa tvrdenia navrhovateľa napriek tomu, že návrh na obnovu konania bol podaný ešte 3. júla 1992, v tomto spore prakticky ešte žiadne konanie neprebehlo.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd poznamenáva, že podnet navrhovateľa po formálnej, ako aj obsahovej stránke spĺňa zákonom stanovené podmienky, a preto aj v časti namietajúcej porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu ku konaniu vedenému na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 121/92 ústavný súd podnet navrhovateľa podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2000